

2016

EQVET-US

EUROPEAN QUALITY ASSURANCE IN VET TOWARDS NEW ECO SKILLS
AND ENVIRONMENTALLY SUSTAINABLE ECONOMY

НАРЪЧНИК С ПРЕПОРЪКИ

Настоящата публикация е разработена от консорциума по проект EQVET-US, изпълняван в рамките на програма „Еразъм+“, с координатор Университета за обществени науки „Петру Майор“, Търгу Муреш, Румъния.

<http://eqvet-us.upm.ro>

За контакти с българския партньор:

Европейски център за качество ООД

София, 1166, ул. Рачо Петков Казанджията №8

АДОРА Бизнес център, ет. 6

Тел.: + 359 2 975 34 71

<http://ecq-bg.com>

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор	4
Наръчник с препоръки: цели и ключови аспекти	5
Методология за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обученията	
EQVET-US: преглед на резултатите от пилотното тестване	5
Добри практики за прилагане на Методологията EQVET-US	7
Стратегии за прилагане на Методологията EQVET-US в организации за ПОО	14
Заклучение	15

Предговор

Проект EQVET-US се изпълнява в рамките на програма „Еразъм+“, ключова дейност 2: „Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики“, Стратегически партньорства, в периода септември 2014 г. - август 2016 г.

Проектът включва консорциум от седем партньорски организации, осъществяващи своята дейност в шест европейски държави:

ПАРТНЬОР	СТРАНА	АБРЕВИАТУРА	ОРГАНИЗАЦИЯ
П1 - координатор	РУМЪНИЯ	URM	УНИВЕРСИТЕТ ЗА ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ "ПЕТРУ МАЙОР", ТЪРГУ МУРЕШ
П2	ПОРТУГАЛИЯ	ISQ	ИНСТИТУТ ЗА ТЕХНОЛОГИЯ И КАЧЕСТВО
П3	АВСТРИЯ	BEST INSTITUT GMBH	ИНСТИТУТ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ
П4	РУМЪНИЯ	СЕТ	КОЛЕЖ ПО ИКОНОМИКА "ТРАНСИЛВАНИЯ"
П5	ГЕРМАНИЯ	EVBB	ЕВРОПЕЙСКА АСОЦИАЦИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ
П6	БЪЛГАРИЯ	ECQ LTD.	ЕВРОПЕЙСКИ ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО ООД
П7	ФРАНЦИЯ	IDEPROJET	IDEPROJET

Една от ключовите цели на EQVET-US е създаване и прилагане на иновативен подход за оценка на придобитите еко умения в резултат от обучението, която оценка се извършва на четири нива, а именно: оценка на реакцията; оценка на наученото; оценка на поведението; оценка на резултатите. За да постигне тази цел, проектният консорциум е разработил следния основен интелектуален продукт:

- Методология за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US.

В периода от май до август 2016 г. партньорите в проекта провеждат редица дейности и събития, за да тестват продуктите на EQVET-US, сред които:

- Вътрешно тестване на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US в партньорските организации и
- Национални пилотни събития във всички партньорски държави за тестване на Методологията EQVET-US със заинтересовани от проекта организации.

Резултатите от вътрешното и външното тестване са обобщени в доклад, включващ оценката на партньорите и участниците в националните събития по отношение на Методологията EQVET-US, в това число добри практики и ефективни стратегии за прилагане на подхода EQVET-US в институции за ПОО. Представените в Обобщения доклад резултати представляват основа за настоящия Наръчник с препоръки.

Наръчник за препоръки: цели и ключови аспекти

Наръчникът с препоръки за Методология за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US е един от основните продукти на проекта EQVET-US. Той има за цел да улесни прилагането на продуктите на EQVET-US в институциите за ПОО в други европейски държави извън проектния консорциум.

На база на резултатите от националното тестване на продуктите EQVET-US в партньорските държави (вж. Обобщения доклад), Наръчникът с препоръки се фокусира върху:

- Добри практики за прилагане на Методологията EQVET-US и
- Стратегии за прилагане на Методологията EQVET-US в организации за ПОО.

Предназначен е за доставчици на професионално образование и обучение, които имат интерес от подобряване на устойчивостта на техните институции чрез въвеждане на устойчиво оценяване при провеждане на обучението.

Наръчникът с препоръки допълва Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US, като предоставя насоки за нейното практическото прилагане.

Методология за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US: преглед на резултатите от пилотното тестване

Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US беше първоначално приложена и тествана в партньорските организации (проектна дейност О6-А1), а след това се представи на по-широка аудитория от заинтересовани лица на национални пилотни събития във всички партньорски държави (Е7-Е12). Тези дейности имаха за цел:

- Валидиране на Методологията EQVET-US чрез апробацията им в заинтересовани от проекта организации (във и извън партньорските организации);
- Наблюдение на използваемостта и добавената стойност на интелектуалния продукт от проекта в национален контекст;
- Гарантиране на целево разпространение и допълнително използване на резултатите от проекта на национално ниво.

Вътрешното тестване включваше:

- Назначаване/определяне/постигане на съгласие относно курсовете и преподавателите за вътрешно тестване на Методологията EQVET-US;
- Адаптиране на съществуващите въпросници в Методологията или изготвяне на релевантни за организациите и провежданите от тях обучения въпросници за:
 - Оценка на реакцията

- Оценка на наученото
- Оценка на поведението
- Оценка на резултатите
- Провеждане на курса и проверка на резултатите посредством четирите нива за оценка на обученията;
- Анализ на тестването на Методологията EQVET-US и докладване на резултатите.

Вътрешното тестване на Методологията EQVET-US се състоя в 8 институции за ПОО в Австрия, България, Франция, Германия, Португалия и Румъния. Броят на организациите, участващи във вътрешното тестване, надвишава броя на партньорите в проекта, защото EVBB като европейска мрежова асоциация успя да организира прилагането на EQVET-US в две свои членуващи институции – Европейска асоциация за професионално и социално образование (EBG) и Internationaler Bund Mitte gGmbH. (IB). Някои проектни партньори тестваха Методологията EQVET-US в своите организации (UPM, CET, ISQ и BEST), докато останалите проведоха вътрешно тестване в други организации за ПОО, с които си сътрудничат. По тази линия, Европейски център за качество тества продуктите на EQVET-US в Института за следдипломна квалификация при УНСС в България, а IDEProjet – в Centre de Formation Professionnelle du Midi (CFPM) във Франция.

Вътрешното тестване събра 26 експерти, които споделиха своите впечатления относно Методологията EQVET-US, обобщени в осем доклада на страните партньори (вж. Обобщения доклад на консорциума).

Националните пилотни събития се организираха под формата на практически семинари с фокус върху:

- Представяне на Методологията EQVET-US на участниците;
- Преглед на резултатите от вътрешното тестване в партньорските организации;
- Тестване на Методологията EQVET-US с участниците;
- Обсъждане на резултатите от пилотното тестване по време на дискуссионна кръгла маса.

Партньорите проведоха шест национални пилотни събития в Австрия, България, Франция, Германия, Португалия и Румъния. Общият брой на участниците за целия консорциум включваше 102 заинтересовани лица от 65 организации, сред които доставчици на ПОО, сертифициращи организации, бизнес и консултантски компании, агенции по заетостта, политически институции и общини.

Участниците във вътрешното и външното пилотно тестване оцениха използваемостта, приложимостта, възможността за трансфер и добавената стойност на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обученията EQVET-US. Те дадоха своята обратна връзка за продуктите в разпространените по време на събитията формуляри за оценка. Резултатите от анализа показват, че Методологията EQVET-US е ефективен инструмент за подобряване на системата за обучение в организациите за ПОО. Методологията EQVET-US следва да се разглежда като добавена стойност към подхода на обучение, възприет в институцията за ПОО.

В резултат от дейностите по прилагане и тестване (O6-A1 и E7-E12), партньорите обобщиха добрите практики и научените уроци, съвети и стратегии за прилагане на Методологията EQVET-US, в това

число предложения за насърчаване трансфера на продуктите на EQVET-US към други институции за ПОО.

Пълният набор от препоръки е систематизиран в настоящия документ „Наръчник с препоръки EQVET-US“.

Добри практики за прилагане на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обученията EQVET-US

Този раздел съдържа набор от добри практики за прилагане на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обученията EQVET-US в институциите за ПОО, събрани и представени от партньорските държави.

„Добра практика“ може да се дефинира по следния начин¹:

Добра практика е не просто практика, която е добра, а практика, която доказано функционира добре и води до добри резултати, следователно се препоръчва като модел. Това е успешен опит, който е тестван и валидиран в широкия смисъл, който е повтарян и заслужава да се споделя, за да може да се възприеме от повече хора.

В контекста на проект EQVET-US, „добрите практики“ отразяват опита, натрупан в процеса на прилагане и тестване на подхода EQVET-US.

Добрите практики, документирани от партньорските организации, могат да се систематизират в три групи.

1. Първата група от „добри практики“ се отнася до предимствата на Методологията като добра практика, представяща концепцията за „устойчиво развитие“ и интегрирането на еко уменията в професионалното образование и обучение, свързвайки я с групата на екологичните индикатори, включени в Рамката и Инструмента за самооценка EQVET-US. Методологията използва съвременни онлайн технологии за оценяване на еко уменията, придобити от обучението и представя нов поглед към взаимното учене, пораждащо се във взаимодействието между учител и обучаем. Методологията спомага за идентифициране на проблеми в обучението, като комбинира целите на обучението с четирите нива на оценяване.

Добра практика 1

Заглавие: Предимства на Методологията EQVET-US

Източник: Вътрешно тестване и прилагане на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обученията EQVET-US (на базата на резултатите от вътрешното тестване)

¹ Тази концептуална дефиниция на добра практика е взета от Организацията по прехрана и земеделие към ООН. URL: <http://www.fao.org/docrep/017/ap784e/ap784e.pdf>

Автор: ИНСТИТУТ ЗА СЛЕДДИПЛОМНА КВАЛИФИКАЦИЯ ПРИ УНСС – IPS, София - България

Описание:

Следните предимства на Методологията могат да се считат за добри практики:

1. Методологията представя концепцията за „устойчиво развитие“ в преподаването/обучението. Помага да се разбере как развитието на еко умения допринася за устойчивостта на резултатите от преподаването/ученето.
2. Методологията интегрира еко-умения в професионалното образование и обучение. Тя кара преподаващия персонал да размишлява относно: а) степента, в която курсовете/програмите обхващат изучаване на еко умения; б) степента, до която се използват устойчиви (екологосъобразни) инструменти за оценяване.
3. Методологията е свързана с „групата на екологичните индикатори“, включени в Рамката и Инструмента за самооценка EQVET-US. Индикаторите и въпросите в този екологичен раздел биха могли да се използват за по-конкретно и подробно обяснение на еко уменията.
4. Методологията обяснява как да се използват съвременни онлайн технологии за оценяване на уменията в рамките на четирите нива на оценяване, следвайки модела на Киркпатрик.
5. Методологията свързва цикъла на Деминг с четирите нива на оценяване. Тя осъществява връзка между организационните цели в професионалното обучение (търсене на умения) и резултатите от обучението (развити умения и реално представяне). В случай че не се постигне съответствие, Методологията предлага начините за бъдещо подобрене (ново, допълнително и/или различно обучение).
6. Методологията разглежда т.нар. „взаимно учене“ не само като учене от равни (напр. учене от други обучаеми), но и като научаване, което протича при взаимодействието между учител и обучаем. Тя обяснява, че добре организираната систематична оценка е начин: а) за обучаемия да подобри постиженията си; б) за преподавателя да подобри метода си на преподаване. Постоянната обратна връзка, включена в Методологията EQVET-US, спомага за непрекъснатото подобряване на процеса на преподаване в ПОО.

Добра практика 2

Заглавие: Методологията EQVET-US подпомага процеса на отстраняване на проблеми в доставката обучение

Източник: Вътрешно тестване и прилагане на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обученията EQVET-US (на базата на резултатите от вътрешното тестване)

Автор: КОЛЕЖ ПО ИКОНОМИКА “ТРАНСИЛВАНИЯ” - СЕТ, Търгу Муреш – Румъния

Описание:

Методологията EQVET-US спомага за справяне с проблеми при провеждане на обучението. Например, ако знаете, че обучаемите са придобили необходимите умения, но не ги използват в работната среда, тогава двете вероятни проблемни области стават очевидни при оценката на поведението на обучаемия:

- Има процес в работната среда, който ограничава лицата от прилагане на новите умения или
- Началната предпоставка, че новите умения ще доведат до промяна, не е вярна.

Добра практика 3

Заглавие: Правилно разработване на въпросници за оценка на резултатите съвместно от преподаватели и специалисти в целевия сектор на обучението

Източник: Вътрешно тестване и прилагане на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US (на базата на резултатите от вътрешното тестване)

Автор: УНИВЕРСИТЕТ ЗА ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ “ПЕТРУ МАЙОР” – UPM, Търгу Муреш - Румъния

Описание:

За да се гарантира еднакво прилагане на Методологията EQVET-US, е необходимо да се сформира екип от представители на бизнеса и обучители в ПОО, които да работят заедно за изготвяне, провеждане и оценяване на курса. Правилното разработване на въпросниците за оценка на резултатите трябва да се извършва съвместно от преподаватели и представители на бизнеса, за чийто сектор е предназначено обучението.

Добра практика 4

Заглавие: Използването на ИКТ осигурява незабавна обратна връзка за придобитите знания и увеличава възможността за инициране на дискусии

Източник: Вътрешно тестване и прилагане на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US (на базата на резултатите от вътрешното тестване)

Автор: ИНСТИТУТ ЗА ТЕХНОЛОГИЯ И КАЧЕСТВО – ISQ, Лисабон – Португалия

Описание:

Използването на ИКТ система за провеждане на взаимно оценяване позволява на преподавателите и обучаемите да изясняват възникналите въпроси и проблемни области в хода на обучението, което би било трудно, ако не се прилага този подход.

Използването на онлайн технологии за събиране на бърза обратна връзка предоставя незабавна информация за придобитите знания. Когато обаче този подход се прилага към конкретни комплексни проблеми, той увеличава възможността за инициране на дискусии и задълбочено разбиране на адресираните проблеми.

2. Втората група „добри практики“ е свързана с интегрирането на еко теми в учебната програма за ПОО и повишаване на информираността на работното място за насърчаване на екологосъобразно поведение на персонала. Обикновено обучението не поставя акцент върху развитието на еко-умения, освен в някои професии, свързани с околната среда. Методологията EQVET-US описва еко уменията по начин, който позволява включването им в програми за ПОО за различни професии, които не са пряко свързани с околната среда. По този начин Методологията EQVET-US и разработената учебна програма повишават информираността на обучаемите, които не са се занимавали с проблеми на околната среда на работното си място. Разработените въпросници и учебни материали трябва да са съобразени с предходния опит на обучаемите по темата, както от

теоретична, така и от практична гледна точка, както и с уменията в курса, като се вземат предвид четирите етапа от цикъла на Деминг.

Добра практика 5

Заглавие: **Обща рамка за интегриране на еко теми в учебната програма за ПОО**

Източник: Външно тестване и прилагане на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US (на базата на резултати от националните пилотни събития)

Автор: ЕВРОПЕЙСКИ ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО – ECQ, София - България

Описание:

Участниците в събитието обърнаха внимание на проблема, че в професионалното образование и обучение се пренебрегва развиването на еко умения. С изключение на професии и специалности в областта на екологията и управлението на околната среда, обикновено еко уменията не се включват в учебните програми за ПОО. В съвременните реалности, когато екологичните проблеми стават все по-големи и заплашителни за човечеството, започва все по-отчетливо да се проявяват пропуските в тези умения.

Представената „структура на еко уменията“ в ПОО в Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US осигурява обща рамка за разбиране на начините за интегриране на еко теми в учебните програми за ПОО.

Добра практика 6

Заглавие: **Методологията EQVET-US повишава информираността относно екологични проблеми на работното място**

Източник: Вътрешно тестване и прилагане на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US (на базата на резултатите от вътрешното тестване)

Автор: ЕВРОПЕЙСКА АСОЦИАЦИЯ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО И СОЦИАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ (EBC) – (член на EVBB – Германия)

Описание:

В днешно време е много важно да се включват еко умения и аспекти на околната среда в оценките за качество на организациите. Следователно, Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US повишава информираността сред партньори и участници, които не са се занимавали с екологични проблеми на работното място.

Добра практика 7

Заглавие: **Оценка на предишен опит на обучаемия по преподавания предмет**

Източник: Вътрешно тестване и прилагане на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US (на базата на резултатите от

вътрешното тестване)	
Автор:	УНИВЕРСИТЕТ ЗА ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ “ПЕТРУ МАЙОР” – UPM, Търгу Муреш - Румъния
Описание:	<p>Една от ключовите цели на EQVET-US е създаване и прилагане на иновативен подход за оценка на придобитите еко умения в резултат от обучението, която оценка се извършва на четири нива, а именно: оценка на реакцията; оценка на наученото; оценка на поведението; оценка на резултатите. В първата част на Въпросник 1 – Оценка на реакцията, обучаемият се оценява относно неговия предишен опит по преподаваната екологична тема, за да се установи моментното впечатление от представения материал, курса, личната ползва от курса и професионалните умения на лектора от гледна точка на обучаемия – с други думи, оценяват се впечатленията на обучаемия.</p> <p>Оценката се базира на предходен опит на обучаемите в екологичната сфера, както от теоретична, така и практическа гледна точка, което помага при разработването на учебните материали и адаптиране на въпросниците към нуждите на участниците.</p>

Добра практика 8	
Заглавие:	Интегриране на еко уменията в обучението по основни умения
Източник:	Външно тестване и прилагане на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US (на базата на резултати от националните пилотни събития)
Автор:	IDEPROJET - CENTRE DE FORMATION PROFESSIONNELLE MIDI (CFPM) – Каркасон - Франция
Описание:	Ако искаме да оставим устойчив свят на бъдещите поколения, еко уменията трябва да се приемат за основни умения, а научаването им трябва да бъде интегрирано в базовото обучение наред с четене и смятане. Участниците в националните събития във Франция предлагат да се интегрира „еко съдържание“, свързано с „развитие на еко умения“ в модулите от общото образование, които се прилагат от различни програми за ПОО. Това ще даде възможност екологичните въпроси да станат обект на общ интерес.

3. Третата група „добри практики“ е свързана с постоянното подобряване на Методологията EQVET-US на базата на обучение стъпка по стъпка и сравняване на резултатите от оценката на обучението, събиране на добри практики и прилагането им в по-нататъшното обучение.

Постоянно подобряване на Методологията може да се постигне и чрез методически и образователни подходи, използвани при оценка на реакцията и наученото чрез класическо преподаване за сметка на преподаване, отличаващо се с групови дискусии сред обучаемите. Съдържанието на въпросниците за оценяване на всички четири нива също така зависи от разбирането за „еко уменията“ и всяка организация за ПОО трябва да ги адаптира към реалните си нужди и цели. Прилагането на Методологията EQVET-US трябва да се базира на подобен подход между процеса на осигуряване на качество и оценка на резултатите от обучението.

Добра практика 9**Заглавие:** Подобряване на обучението на база на събраните резултати от оценката**Източник:** Вътрешно тестване и прилагане на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обученията EQVET-US (на базата на резултатите от вътрешното тестване)**Автор:** ЕВРОПЕЙСКА АСОЦИАЦИЯ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО И СОЦИАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ (EBG) – (член на EVBB – Германия)**Описание:**

Добра практика е сравняването на резултатите от оценяването, следвайки Методологията EQVET-US и скалата на еко уменията. По този начин се отчитат и събират добри практики, които впоследствие се прилагат при по-нататъшното обучение. Оттук, обучението може да се подобрява стъпка по стъпка.

Добра практика 10**Заглавие:** Включване на оценка на реакцията във всеки учебен процес**Източник:** Вътрешно тестване и прилагане на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обученията EQVET-US (на базата на резултатите от вътрешното тестване)**Автор:** ИНСТИТУТ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ – BEST, Виена - Австрия**Описание:**

Оценката на реакцията се разглежда като добра практика, която всички организации за ПОО трябва да включат в етапите на оценяване на резултатите от обученията. Събирането на оценки на реакцията на обучаемите е от съществено значение дори при курсове, в които обучаемите са изпратени от служба по заетостта и трябва да преминат конкретно обучение.

Добра практика 11**Заглавие:** Методически и образователни подходи за оценка на реакцията и наученото**Източник:** Вътрешно тестване и прилагане на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обученията EQVET-US (на базата на резултатите от вътрешното тестване)**Автор:** УНИВЕРСИТЕТ ЗА ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ “ПЕТРУ МАЙОР” – UPM, Търгу Муреш - Румъния**Описание:**

Оценяването на реакцията и наученото могат да се използват в рамките на редица методически и образователни подходи. Особено интересни са два подхода, които са тествани:

1. „Класически“ подход: обучаемите коментират въпросите помежду си в рамките на 2-3 минути, преди да посочат правилния за тях отговор;
2. „Взаимно обучение“: всеки обучаем мисли самостоятелно по въпросите, преди да даде своя

отговор. След това има групова дискусия, по време на която всеки обучаем трябва да обоснове позицията си пред останалата част от групата. След груповата дискусия се организира повторно гласуване, за да могат да се сравнят резултатите.

Оценяването показва, че използваните техники в клас могат да подкрепят активното научаване. На база проведените досега наблюдения обаче, в качествено отношение подходът на взаимно обучение (в който всеки обучаем има време да помисли по въпросите преди груповата дискусия) ангажира обучаемите повече от директната дискусия преди отговаряне на въпросите.

Друго наблюдение е, че комбинацията от взаимно обучение, последвано от разяснения на преподавателя, значително подобрява представянето на обучаемите в сравнение с използването на всеки един от елементите по отделно.

Методологията EQVET-US за оценка на реакцията и наученото има потенциал да улесни процедури като: участие, сътрудничество, физическа активност, когнитивно участие, самооценка.

От друга страна, ако Методологията EQVET-US не се използва правилно, тя може да има негативен ефект върху обучението.

Фокусирането единствено върху Методологията EQVET-US и софтуерните технологии за оценка и обратна връзка, вместо върху начина на мислене и научаване от страна на обучаемите, няма автоматично да подобри резултатите от обучението.

Добра практика 12

Заглавие: Съдържанието на въпросниците за оценка на обучението зависи от разбирането за еко уменията и прилагането на Методологията EQVET-US следва да се базира на подобен подход между процеса на осигуряване на качество и оценката на резултатите.

Източник: Външно тестване и прилагане на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US
(на базата на резултати от националните пилотни събития)

Автор: IDEPROJET - CENTRE DE FORMATION PROFESSIONNELLE MIDI (CFPM) – Каркасон - Франция

Описание:

Съдържанието на въпросниците за оценка на всички 4 нива зависи и от интерпретирането на понятието „еко умения“. Преди да се пристъпи към оценяване е много важно да знаем какво ще оценяваме и защо. Предоставените в Методологията EQVET-US въпросници са примерни и са насочени към конкретни курсове, следвайки подхода на Методологията EQVET-US, които въпросници всяка организация за ПОО трябва да адаптира към реалните си нужди и цели.

Последващото прилагане на Методологията EQVET-US следва да се базира на подобен подход между процеса на осигуряване на качество и оценка на резултатите – подход, при който вземат участие всички заинтересовани страни и който е насочен към постоянно подобряване на постигнатите резултати. Този подход за оценяване може да се подобри чрез обучение, фокусирано върху оценяване на еко уменията.

Стратегии за прилагане на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обученията EQVET-US

Институциите, които участваха в пилотното тестване на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обученията EQVET-US във всички страни партньори, предоставиха ценни съвети на консорциума и набелязаха стратегии за по-нататъшно използване и прилагане на продуктите EQVET-US от други организации за ПОО.

Този раздел очертава стратегиите за успешно прилагане на Методологията EQVET-US в институциите за ПОО в други европейски страни извън консорциума по проекта.

❖ **Проучете пазарните изисквания при разработването на курса**

Винаги дискутирайте пазарните тенденции и изисквания с фирмите работодатели в общността, когато планирате да разработите обучителен курс, след което следвайте законовите нормативни изисквания за провеждане на обучения във Вашата държава. Дефинирането на целите на различните етапи е много важно, следвайки цикъла на Деминг. Следваща стъпка е оценката на четирите етапа.

❖ **Съобразете продължителността на обучението с броя въпросници**

При по-кратки обучителни сесии е добре да се комбинират четирите нива на оценка, за да се избегне генерирането, попълването и събирането на много въпросници. Така например, може да оценявате реакцията и наученото заедно, или пък поведение и резултати в един въпросник.

❖ **Дефинирайте нивото на еко умения спрямо конкретното професионално съдържание**

Скалата на еко уменията, представена в Методологията EQVET-US е инструмент, използван за измерване способността на обучаемия да демонстрира компетентността си в професията, която упражнява в шест стъпки: от „Ниво 1 – Въвеждащо“ до „Ниво 6 – Експерт“. Изглежда трудно да се определят нивата на компетентност по отношение на еко уменията за дадена конкретна професия. Затова е важно да се дефинира нивото на еко уменията по отношение на конкретното професионално съдържание. По този начин е възможно да се реши какво следва да се счита, като част от това ниво и какво трябва да се преподава/учи.

❖ **Проверете дали въпросите са ясни**

Методическата подготовка включва първо проверка на въпросите за яснота и еднозначност /от един или повече колеги преподаватели/. След това, в началото на часа следва да проведете 15-минутно въведение към Методологията и начина на оценяване, за да обясните целта му и да запознаете участниците с интерфейса на устройствата, посредством които ще се попълват въпросниците.

❖ **Подгответе кратък наръчник за прилагане на Методологията EQVET-US**

Осигурете услуга/екип за често задавани въпроси относно прилагането на Методологията. Онлайн версия на Методологията и въпросниците, включително презентация на резултатите, може да съществува под формата на онлайн обучение (видео наръчник и др.). Също така, може да се разработи подробно резюме на всяко ниво от скалата на еко уменията в Методологията EQVET-US с примери от различни курсове. Би било полезно да има база данни с въпроси за оценяване на всяко ниво, за да може Методологията по-лесно да се прилага от потенциални потребители.

- ❖ **Подгответе се предварително за първоначалното използване на Методологията EQVET-US**

Техническата подготовка трябва да се извърши седмици преди първоначалното използване на Методологията EQVET-US, за да се гарантира нейното успешно изпълнение. Необходима е проверка на помещенията, в които ще се използва софтуера за попълване на въпросниците – дали залата разполага с необходимото мрежово покритие по отношение на сила на интернет сигнала, брой едновременни връзки и диапазон на честотите; проверка дали софтуерният интерфейс е правилно инсталиран и тестван на компютъра на преподавателя; проверка дали раздадените на обучаемите мобилни устройства са заредени и правилно конфигурирани (напр. настройка на достъп до мрежа, пароли и др.); направа на кратки връзки на мобилните устройства (това може да се направят или от техници, или от самите обучаеми).
- ❖ **Запознайте обучаемите с технологията за оценка на резултатите от обучението**

Софтуерното приложение за оценяване трябва да се тества преди използването му в класната стая, а обучаемите трябва да се запознаят предварително с него.
- ❖ **Подобреете преподаването си чрез анализ на резултатите от оценяването**

Една предложена от експертите стратегия е: *Етап на планиране (PLAN)*: 1. Анализ на учебната програма/курс; 2. Решаване къде могат да се интегрират еко уменията (чрез какво съдържание и как); 3. Разработване на въпросници за оценяване (реакция, научено, поведение, резултат); *Етап на изпълнение (DO)*: 4. Оценяване на реакцията чрез използване на разработения въпросник и анализ на резултатите; 5. Преподаване на програмата/курса, като се обръща внимание на аспектите, свързани с развитието на еко умения; 6. Оценяване на наученото чрез разработения въпросник и анализ на резултатите; *Етап на проверка (CHECK)*: 7. Оценяване на „поведението“ и „резултатите“ и анализ на резултатите; *Етап на подобряване (ACT)*: 8. Проверка дали обучението е постигнало необходимите резултати - чрез анализ на резултатите от оценяването се идентифицират начини за подобряване на разработването на обучение за еко умения.

Заклучение

Пилотното тестване на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US и нейното приложение допринасят за събиране на набор от добри практики относно: дефиниране на еко уменията в ПОО; определяне нивата на компетентност по отношение на еко уменията за дадена професия, оценяване на обучението и интегриране на Методологията EQVET-US в обучителните практики на организациите за ПОО.

Списъкът със стратегии предоставя подробни практически насоки за прилагането на Методологията EQVET-US в институциите за ПОО. По този начин настоящият Наръчник с препоръки допълва Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US чрез редица действия, които дадена организация трябва да предприеме, за да гарантира успешното прилагане на EQVET-US.

Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US може да се прилага от всяка организация за ПОО. Комбинацията от целите на обучението с нивата на оценяване, описани в модела за оценяване EQVET-US, прави Методологията особено адекватна в настоящите реалности.

Приложението на Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US в организациите за ПОО дава възможност за идентифициране на вътрешни предизвикателства пред устойчивото развитие и предприемане на действия за подобрения. Подходът EQVET-US е напълно съобразен с настоящата тенденция при предоставянето на обучения, характеризираща се с преход към по-пряко сътрудничество с бизнес общността, обучаващите институции и други заинтересовани лица.

Методологията за четиристепенна оценка на еко уменията и устойчивостта на обучението EQVET-US предоставят на институциите за ПОО изключително важен инструмент за задоволяване на нуждите от постоянно подобрение по отношение гарантиране на устойчивост в предоставянето на обучения.